

Агенција за осигурање
Републике Српске

Сектор осигурања у оквиру финансијског система РС

Божана Шљивар, директор Агенције за осигурање РС

Садржај

- Финансијски сектор РС
- Сектор осигурања РС
- Улагање средстава техничких резерви у РС и региону
- Истраживање тржишта осигурања РС
- Закључци
- Дискусија

Структура активе финансијског сектора Републике Српске

Сектор	31.12.2008.		31.12.2010.		31.12.2012.		31.12.2014.	
	Актива	Удио	Актива	Удио	Актива	Удио	Актива	Удио
	(у 000 КМ)	(у %)	(у 000 КМ)	(у %)	(у 000 КМ)	(у %)	(у 000 КМ)	(у %)
Банкарски сектор	5.749.000	88,50	5.375.000	85,63	6.235.000	88,00	6.656.361	88,6
Сектор осигурања	212.000	3,26	245.000	3,90	295.000	4,16	353.544	4,7
Инв. фондови	218.000	3,36	377.000	6,00	352.000	4,97	294.173	3,9
МКО	311.000	4,79	277.000	4,41	181.000	2,55	194.448	2,6
Лизинг друштва	6.000	0,09	3.000	0,04	22.000	0,91	13.600	0,15
УКУПНО	6.496.000	100,00	6.277.000	100,00	7.085.000	100,00	7.512.125	100

Извор: Извјештај Комитета за координацију надзора финансијског сектора Републике Српске за 2014. годину

Показатељи развијености тржишта осигурања Републике Српске

Земља		Премија/број становника USD			Премија/БДП (%)			Животно/Укупна премија (%)		
		2008.	2012.	2014.	2008.	2012.	2014.	2008.	2012.	2014.
БиХ	РС	60,9	70,4	75,7	1,4	1,8	1,8	6,0	11,8	14,6
	ФБиХ	87,9	83,7	91,6	2,2	2,2	2,3	17,6	20,4	22,4
Аустрија		2.856	2.465	2.604	5,8	5,3	5,3	45,3	40,0	39,0
Бугарска		178,6	140,4	156	2,7	2,0	2,1	13,7	14,7	16,2
Грчка		593,9	519,7	476	1,9	2,4	2,2	51,7	42,2	40,7
Мађарска		501,4	333,1	354	3,1	2,4	2,6	53,1	53,8	55,3
Румунија		165,0	107,4	124	1,8	1,4	1,4	19,8	20,8	22,0
Словенија		1.483	1.225	1.309	5,4	5,5	5,6	31,8	27,2	29,8
Србија		126,1	95,5	104	1,9	1,8	1,8	12,2	18,1	19,0
Турска		116,1	145,9	166	1,2	1,4	1,5	12,8	16,0	14,1
Хрватска		430,7	351,1	372	3,2	2,7	2,7	26,3	27,2	28,0
Чешка		804,4	747,2	760	3,5	3,7	3,8	40,6	46,9	45,7

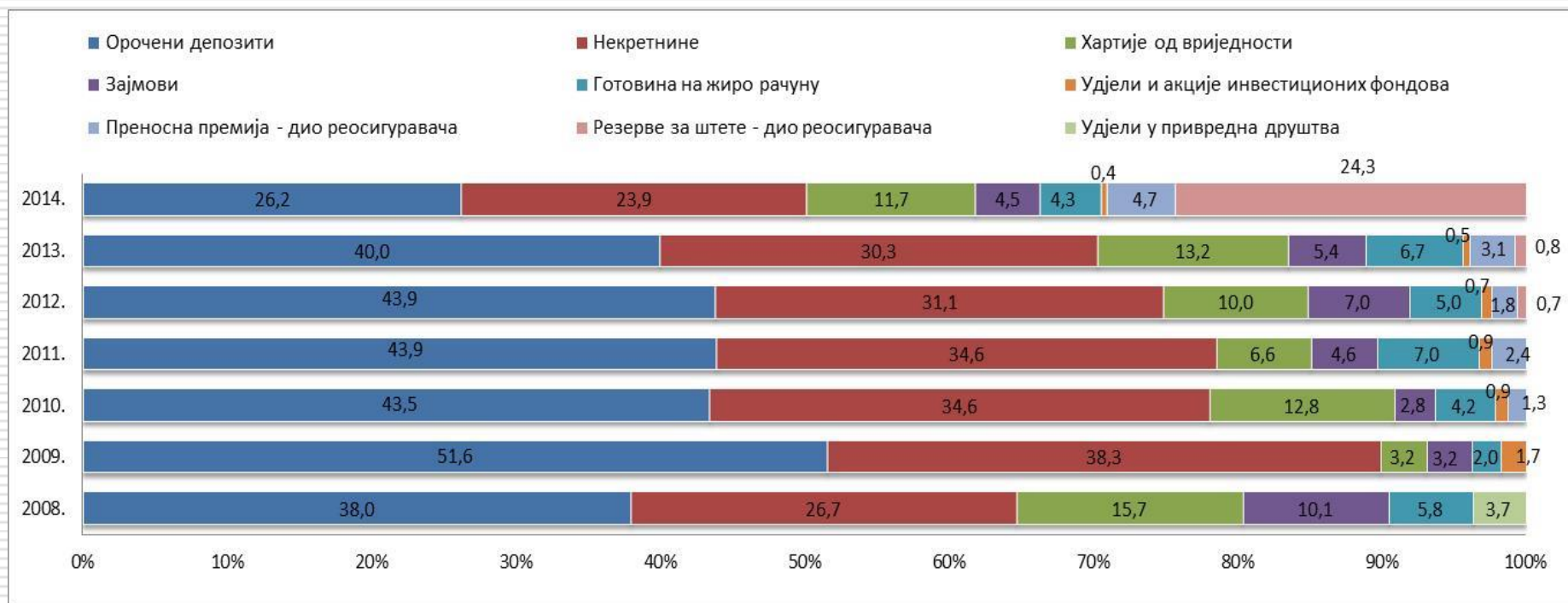
Кључни показатељи тржишта осигурања Републике Српске

Опис	2008.	2010.	2012.	2014.	
	мил.КМ	мил. КМ	мил. КМ	мил. КМ	Индекс 2014/2008
Техничке резерве	100,89	120,75	149,88	220,46	218
Премија	117,36	122,61	139,68	155,75	132
Капитал	82,17	90,42	91,87	93,07	113

Структура улагања средстава техничких резерви – неживотна осигурања

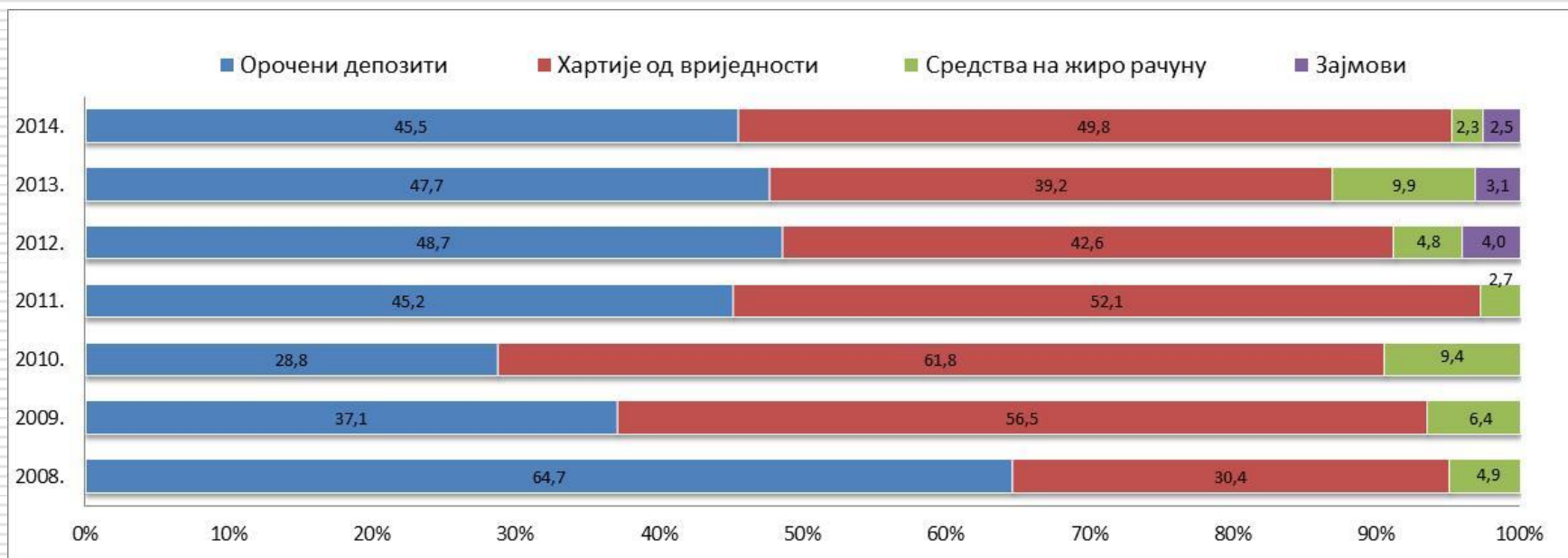
- Повећана диверзификација улагања
- Изложеност банкарском сектору и тржишту некретнина- ризици
- Нови Правилник о улагањима средстава друштава за осигурање (прецизније прописани квалитативни услови, циљ повећати степен сигурности и ликвидности

Извор: Извјештај о стању сектора осигурања за 2014. годину

Структура улагања средстава техничких резерви –животна осигурања

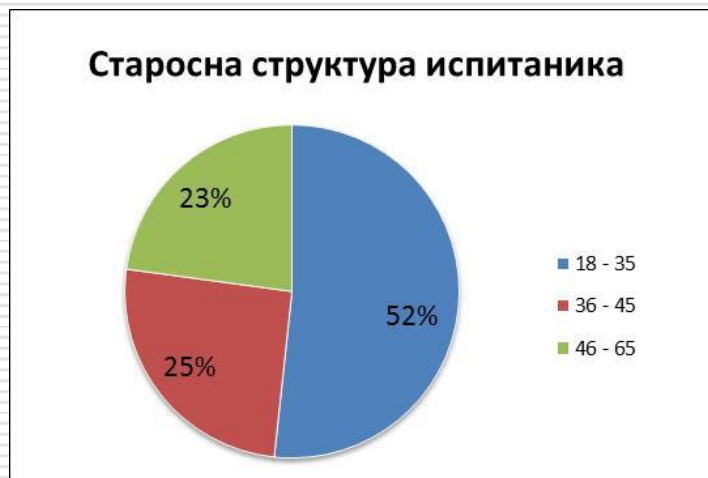
- Динамичан раст математичке резерве
- Рочна структура обавеза уговора о животном осигурању
- Велика изложеност банкарском сектору и тржишту ХоВ

Истраживање тржишта осигурања РС – ОПШТИ ПОДАЦИ

- У периоду август – септембар 2015. године Агенција је припремила прву анкету у БиХ, у циљу утврђивања степена опште информисаности и едукованости становништва Републике Српске о осигурању (анкету је за потребе Агенције провео ЦОФУС на територији РС)
- Садржај и структура упитника обухвата питања о:
 - општој финансијској писмености,
 - познавању значаја, ризика које покрива осигурање и производа осигурања,
 - степену и разлозима повјерења/неповјерења у осигурање,
 - начину информисања и стицању знања о осигурању и другим финансијским производима
- Узорак од 2.000 потенцијалних испитаника је формиран на основу истраживачко статистичких стандарда. За аналитичку релевантност узорка, остварена је циљна стопа од 60%, односно анкетирана су 1.203 становника (60,15%).
- Приликом спровођења анкете коришћен је вишефазни скупни случајни узорак (multi-stage cluster random sample).

Истраживање тржишта осигурања РС – структура испитаника

Истраживање тржишта осигурања

РС – одабрана питања

- ❑ 40 % испитаника је своје познавање финансијских производа оцијенило средњом оцјеном 3 (на скали од 1-5)
- ❑ само 18% испитаника је изјавило да се финансијске институције обраћају клијентима разумљивим језиком
- ❑ 50% испитаника је користило производе осигурања
- ❑ око 50% испитаника не зна да постоји и која је улога: Агенције за осигурање, Омбудсмана и Заштитног фонда
- ❑ 53 % испитаника сматра да су им права као клијената фин. институција само дјелимично заштићена, 11% испитаника сматра да су права адекватно заштићена
- ❑ око 40% испитаника не препознаје основне појмове из области осигурања
- ❑ Око 40 % испитаника није упознато који су рокови за рјешавање одштетног захтјева АО и са другим правима као оштећени или осигураници
- ❑ **Генерална оцјена : не познају своја права када користе производе осигурања, не познају основне појмове**
- ❑ Едукација
- ❑ Информисање

Секторска структура банкарских депозита и кредита 30.06.2015. године

Опис	ДЕПОЗИТИ	КРЕДИТИ
	Учешће (%)	Учешће (%)
Влада и владине институције	7	15
Јавна и државна предузећа	7	5
Приватна предузећа и друштва	14	39
Непрофитне организације	2	0
Банке и банкарске институције	9	0
Небанкарске финансијске институције	6	0
Грађани	54	41
Остало	1	0
УКУПНО	100	100

Неквалитетни кредити -701 мил. КМ, 14% укупних кредита
Улагање у ХоВ 308 мил. КМ, 5% активе

Каматне стопе на кредите и депозите I-VI 2015.

ГОДИНЕ

Каматне стопе на кредите (ЕКС)	Просјечне пондерисане каматне стопе	
	Банке РС	Јед.банке ФБиХ
Опис		
1.Пондерисане каматне стопе на крат.кредите	6.35	6.11
1.1. Кредити влади и владиним институцијама	4.99	-
1.2. Привреди	6.62	5.76
1.3. Кредити банкама и другим фин.институцијама	9.41	-
1.4. Становништво	12.95	16.18
1.5. Остали кредити	7.21	10.90
2. Пондерисане каматне стопе на дугор.кредите	8.43	10.33
2.1. Кредити влади и владиним институцијама	8.08	-
2.2. Привреди	7.54	7.27
2.3. Кредити банкама и другим фин.институцијама	3.02	10.20
2.4. Становништво	9.31	11.35
2.4.1. Стамбени кредити	5.74	6.59
2.5. Остали кредити	7.31	-
3. Укупно пондерисане каматне стопе	7.35	8.86

Каматне стопе на депозите (ЕКС)	Просјечне пондерисане каматне стопе	
	Банке РС	Јед.банке ФБиХ
Опис		
Пондерисане каматне стопе на крат. депозите	1.27	1.01
Пондерисане каматне стопе на дугор.депозите	3.27	1.72
Укупно пондерисане каматне стопе на депозите	2.46	1.50

Стање реалног сектора

- ❑ на Бањалучкој берзи листирано 614 акционарских друштава
- ❑ 313 емитената има већинског власника (више од 50% капитала)
- ❑ 540 доставило финансијске извјештаје за 2014. годину:
 - 42% негативан финансијски резултат
 - 58% позитиван финансијски резултат
 - просјечна стопа приноса на капитал 6,81 (анализирано 126 а.д. чијим се акцијама тргује)
 - укупни губици 140 мил. КМ
 - укупни добици 167 мил. КМ
 - 11 емитената исплатило дивиденду у новцу (83% односи се на Телеком)
 - 2 емитента исплатила дивиденду у акцијама

Извор: Комисија за ХОВ РС

Закључци

- Динамичан развој од 2008. године (нови регулаторни и надзорни оквир успостављен 2006.године)
- Сектор је стабилизован и постепено се усклађује са међународним принципима и стандардима (капитал, техничке резерве, солвентност, правила улагања, управљање ризицима, итд.)
- Ограничавајући фактори за улагања
 - извори раста премије,
 - скромна понуда финансијских инструмената (структура емитената на БЛ берзи, стање у банкарском сектору)
- Финансијска писменост- критични фактор
- Потребна системска дијагностика стања за цијели финансијски сектор – искуства Свјетске банке
- Национална стратегија финансијске едукације (искуства других земаља, заједно владин и комерцијални сектор)

Питања

Агенција за осигурање
Републике Српске

Хвала на пажњи!

kabinet@azors.rs.ba
